Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 03/11/2026 16:24
Sayı: E-120.07.03-1975979

COP31 TÜRKİYE ANTALYA

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/42643 GK 136
7/43864 } GK 152
7/43868 }
7/45024 }
7/45026 } GK 168
7/45027 }
7/45029 }
7/47374 GK 11
7/47862 GK 12

Sayı : E-85112434-610-9117247
Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : a) 07.04.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1830748 sayılı yazınız.
b) 07.05.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1851528 sayılı yazınız.
c) 08.06.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1870974 sayılı yazınız.
ç) 07.08.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1910390 sayılı yazınız.
d) 18.08.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1920805 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (21 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.
Doğrulama Kodu: 873F4BBC-59FB-4951-AD30-A477AE84E786 Doğrulama Adresi: https://www.turkiye.gov.tr/ktb-ebys

Cumhuriyet Bulvarı No: 4 Ulus Altındağ / ANKARA
Telefon No: (312) 470 8000 Belge Geçer No: (312) 470 5131
http://www.ktb.gov.tr http://sgb.ktb.gov.tr
KEP Adresi : kulturveturizmbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için:Hasgül ÇAKAN
İşletme İşçisi
Telefon No:(312) 470 50 05

Türkiye

7/45027 GK 168

VAN MİLLETVEKİLİ SAYIN GÜLDEREN VARLİ'NİN 7/45027 ESAS SAYILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP

Bakanlığımız (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)'ca;

Van ili, Gürpınar ilçesi, Kırkgeçit Mahallesi, 216 ada, 1 parselde yer alan, Maliye Hazinesi mülkiyetindeki tescilli Der Meryem Ana Manastırı (Hogeacvank)'nın tahsisi Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğüne ait olmadığından, Genel Müdürlüğün 2026 Yılı Yatırım Programı kapsamında söz konusu taşınmaza ilişkin yürütülen herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

Söz konusu Manastır, 13.06.2014 tarihli Koruma Bölge Kurulu kararıyla tescil edilmiş, 25.06.2019 tarihli Kurul kararıyla korunma alanı belirlenmiş ve 1. Grup korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı olarak tescillenmiştir.

2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu ve ilgili mevzuat uyarınca tescilli kültür varlıklarının özgün nitelikleri korunarak onarılması esastır. Aynı Kanun'un 10'uncu maddesinde yer alan; "...Diğer kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerin mülkiyetinde bulunan taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunma ve değerlendirilmesi bu Kanun hükümlerine uygun olarak kendileri tarafından sağlanır..." hükmü doğrultusunda, tescilli taşınmaz kültür varlıklarına ilişkin rölöve, restitüsyon ve restorasyon projelerinin mülkiyet sahibi idarece ilgili Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmesi hâlinde, söz konusu projeler Kurul gündeminde değerlendirilmektedir.

Der Meryem Ana Manastırı ve çevresinde Bakanlığımıza intikal eden, 2863 sayılı Kanun'a aykırı kaçak kazı, tahribat veya benzeri bir olaya ilişkin herhangi bir tespit bulunmamaktadır.

Tescilli kültür varlıklarının güvenliğinin sağlanmasına ilişkin iş ve işlemler ilgili idarelerin görev ve sorumluluğunda olmakla birlikte, sit alanları ile tescilli kültür varlıklarının bulunduğu alanlar ilgili kolluk kuvvetlerince rutin olarak kontrol edilmektedir.

Norduz Yaylası'nda tescilli herhangi bir kültür varlığı veya sit alanı bulunmamaktadır.

Van ilinde tarihi eserlerin korunmasına yönelik restorasyon, bakım ve güvenlik çalışmalarının desteklenmesi amacıyla 2016-2026 yılları arasında Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü yatırım programlarından gerekli ödenekler tahsis edilmiştir.

Kültür varlıklarının kaçak kazılar ve kültür varlığı kaçakçılığı nedeniyle zarar görmesinin önlenmesine yönelik çalışmalar kapsamında eğitim ve farkındalık faaliyetlerine önem verilmektedir. Bu doğrultuda Genel Müdürlük uzmanları ile müze personeli tarafından ülke genelinde öğrenciler, öğretmenler, kolluk kuvvetleri, muhtarlar ve kültürel miras alanlarında yaşayan vatandaşlara yönelik eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri düzenlenmektedir. Bu faaliyetlerle kültürel mirasın korunmasına ilişkin toplumsal farkındalığın artırılması amaçlanmaktadır.

Van Müze Müdürlüğü uzmanlarınca da kültürel mirasın korunmasına yönelik farkındalık çalışmalarına devam edilmektedir. Bu kapsamda Gürpınar ilçesinde İlçe Jandarma Komutanlığı, İlçe Emniyet Müdürlüğü personeli ve köy muhtarlarına yönelik bilgilendirme toplantıları gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, Bakanlığımız ile Ankara Üniversitesi iş birliğinde hazırlanan "Kültür Koruyucuları" çocuk eğitim programı kapsamında Gürpınar ilçesine bağlı yaklaşık 80 köyde öğrenim gören 200 ilkokul ve ortaokul öğrencisine eğitim verilmiştir. Programın 2026-2027 eğitim-öğretim yılında ilçe genelindeki okullarda uygulanmasına yönelik Van Müze Müdürlüğü ile Gürpınar İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından planlama çalışmaları sürdürülmektedir. Bunun yanında, Der Meryem Ana Manastırı'nı ziyaret eden gruplara ve yöre halkına yönelik kültürel mirasın korunması konusunda bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirilmektedir.

2863 sayılı Kanun'a aykırı kaçak kazı ve tahribat fiilleriyle mücadele kapsamında taşınmaz kültür varlıklarının güvenlik ve denetimi ilgili kolluk kuvvetleri, yerel yönetimler ve müze müdürlükleri koordinasyonunda yürütülmektedir. Kültür varlıklarına zarar verilmesi hâlinde, 2863 sayılı Kanun'un ilgili hükümleri kapsamında gerekli adli ve idari süreçler titizlikle takip edilmektedir.

Der Meryem Ana Manastırı'nın UNESCO Dünya Miras Geçici Listesi'ne alınmasına veya mevcut koruma statüsünün değiştirilmesine yönelik Bakanlığımızca yürütülen herhangi bir çalışma bulunmamaktadır.

Van ilindeki kültür varlıklarının korunmasına yönelik iş ve işlemler, 2863 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir.

Kültür varlığı kaçakçılığıyla mücadele çalışmalarının etkinliğinin artırılması amacıyla 2020 yılında Genel Müdürlük bünyesinde şube müdürlüğü düzeyinde yürütülen kaçakçılıkla mücadele birimi daire başkanlığı seviyesinde yeniden yapılandırılmıştır.

Bu kapsamda, başta eğitim ve farkındalık çalışmaları olmak üzere; İçişleri Bakanlığı (Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı), Ticaret Bakanlığı (Gümrükler Muhafaza Genel Müdürlüğü) ve Adalet Bakanlığı ile iş birliği içerisinde kültür varlığı kaçakçılığına karşı çalışmalar sürdürülmektedir. Ayrıca, yurt

içinde yürütülen kurumlar arası iş birliği, bugüne kadar 13 ülke ile imzalanan ikili anlaşmalar aracılığıyla uluslararası düzeyde de desteklenmektedir.

Van ilinde 2020-2025 yılları arasında sit alanlarında 87 kaçak kazı olayı tespit edilmiş olup, söz konusu olaylara ilişkin gerekli suç duyurularında bulunulmuş ve Van Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunca alınan kararlar doğrultusunda gerekli idari işlemler yürütülmüştür.

Bakanlığımız (Vakıflar Genel Müdürlüğü)'ca;

Vakıflar Genel Müdürlüğünce Van ili ve ilçelerinde bulunan vakıf kültür varlıklarının bakım, onarım ve restorasyon çalışmalarına son on yılda bütçe imkânları doğrultusunda gerekli ödenek tahsis edilmiştir.

Van ilinin sahip olduğu vakıf kültür varlıklarının korunması ve gelecek nesillere aktarılması amacıyla bakım, onarım ve restorasyon çalışmaları Genel Müdürlük tarafından yürütülmektedir.

GES ve HES projeleri Vakıflar Genel Müdürlüğünün görev ve sorumluluk alanında bulunmamaktadır.

Vakıflar Genel Müdürlüğünün görev ve sorumluluk alanındaki vakıf kültür varlıklarına ilişkin olarak Van ilinde herhangi bir kaçak kazı veya definecilik vakası tespit edilmemiştir.